

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
ректор Одеського національного
економічного університету

 Зверяков М.І.
«   »   2016 р.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО КАФЕДРУ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Це Положення розроблено відповідно до чинного законодавства України, зокрема Закону України «Про вищу освіту».

1. Загальні положення

1.1. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» кафедра іноземних мов є базовим структурним підрозділом університету, що проводить навчально-виховну і методичну діяльність з усіх спеціальностей та спеціалізацій, пов'язану з вивченням іноземної мови (англійської, німецької та французької), і здійснює наукову, науково-дослідну діяльність за певним напрямом.

1.2. Кафедра утворюється рішенням Вченої Ради вищого навчального закладу за умови, якщо до її складу входить не менше ніж п'ять науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менше ніж три з яких мають наукову ступінь або вчене звання.

1.3. Кафедра забезпечує здійснення всіх видів навчальної, методичної, наукової, організаційної та культурно-виховної роботи, спрямованих на:

1.3.1. Розширення загальної гуманітарної підготовки студентів, гуманізацію вищої економічної освіти через гуманітаризацію навчально-виховного процесу;

1.3.2. Забезпечення якісної мовної та психолого-педагогічної підготовки студентів як невід'ємної складової підготовки майбутніх фахівців для економіки України;

1.3.3. Формування високої мовної, психологічної та педагогічної культури майбутніх економістів;

1.3.4. Формування цивілізаційних компетенцій особистості, передусім мовної, психолого-педагогічної, освітньої та полікультурної компетентності;

1.3.5. Забезпечення індивідуального підходу до кожного студента як творчої особистості на основі її глибокого психолого-педагогічного вивчення;

1.3.6. Сприяння повноцінному особистісному й інтелектуальному розвитку студентів, духовному збагаченню;

1.3.7. Інтеграцію змісту вищої економічної освіти та мовної підготовки майбутніх фахівців через зміст тематики курсів «Іноземна мова професійного спілкування», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Ділова іноземна мова»;

1.3.8. Виховання творчої, працелюбної особистості фахівця-професіонала і цивілізованого господаря;

1.3.9. Відбір і структурування навчально-виховного матеріалу на засадах модульності, диференціації та інтеграції, особистісно орієнтованого навчання мови обраного фаху, психології та педагогіки, формування навичок і вмінь професійного спілкування;

1.3.10. Орієнтація на інтегровані курси, органічне поєднання в змісті мовної та психолого-педагогічної підготовки гуманітарної, освітньої і фахової складових відповідно до освітніх рівнів;

1.3.11. Створення умов для розвитку здібностей обдарованих студентів, формування їхньої готовності до участі в міжнародних конкурсах та олімпіадах;

1.3.12. Створення гнучкої системи мовної підготовки студентів та аспірантів на базі вдосконалення навчальних планів і програм, розроблення варіативних модульних програм і міні-курсів з іноземних мов, з мови спеціальності та професійного спілкування;

1.3.13. Розвиток кафедри та піднесення її на вищий рівень, підвищення ролі та значущості мовної і психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців для перехідної економіки України;

1.3.14. Ефективне використання кадрового потенціалу кафедри у навчально-виховному процесі, методичній і науковій роботі, запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, сприянні інтеграції вітчизняної вищої освіти в Європейський та світовий освітній простір, входженню ОНЕУ в Болонський процес та Зону європейської вищої освіти;

1.3.15. Підвищення кваліфікації, перепідготовка кадрів, створення умов для постійного підвищення освітнього та кваліфікаційного рівнів, оновлення професійних та загальноосвітніх знань викладачів, збагачення духовного та інтелектуального потенціалу колективу кафедри, забезпечення ефективної професійної діяльності всіх викладачів і співробітників кафедри;

1.3.16. Забезпечення міжнародних відносин, гуманізації навчання, утвердження етичних норм міжнародного спілкування, розвиток міжнародного співробітництва у галузі вищої освіти;

1.3.17. Забезпечення виконання програм і навчальних планів з нормативних і вибіркового навчальних дисциплін кафедри, що входять до циклу гуманітарної підготовки бакалаврів з усіх економічних спеціальностей;

1.3.18. Підготовка студентів до майбутньої професійної діяльності в умовах глобалізації, розвитку міжнародного духовного та професійного спілкування і співробітництва;

1.3.19. Формування сучасного гуманістичного та нового економічного мислення, високої мовної культури як складника економічної культури майбутніх фахівців.

1.4. При кафедрі створено факультатив з вивчення німецької мови та проводяться курси з вивчення англійської мови для викладачів ОНЕУ.

1.5. Загально-університетська кафедра є структурною ланкою факультету, підпорядкована деканові факультету.

- 1.6. Керівництво кафедрою здійснює завідувач кафедри, який обирається на цю посаду за конкурсом Вченою радою вищого навчального закладу строком на п'ять років. Із завідувачем кафедри укладається контракт.
- 1.7. Навчально-виховна, методична та наукова діяльність кафедри регламентується чинним законодавством, нормативними документами Міністерства освіти і науки України, правилами і нормами з охорони праці, техніки безпеки і протипожежного захисту, наказами ректора університету, постановами Вченої ради, рішеннями ректорату та ради факультету.
- 1.8. На кафедрі ведеться документація, що відбиває стан наукової та методичної роботи, зміст і організацію навчально-виховного процесу.
- 1.9. Робота кафедри здійснюється відповідно до перспективного та річного планів, концепції її розвитку, концепції розвитку економічної освіти в Україні.
- 1.10. Усі питання щодо діяльності кафедри обговорюються на засіданнях кафедри. Про діяльність кафедри завідувач звітує ректорові університету, Вченій раді, деканові факультету.
- 1.11. Для успішного виконання завдань і функцій кафедра одержує штати викладачів та навчально-допоміжного персоналу, фонд заробітної плати, службові і навчальні приміщення з відповідним матеріально-технічним оснащенням.

2. Основні завдання кафедри

2.1. Основними завданнями кафедри є:

- 2.1.1. Організація і забезпечення навчального процесу з іноземної мови, проведення виховної роботи серед студентів, виконання наукових досліджень, участь у підготовці та підвищенні кваліфікації науково-педагогічних кадрів, а також забезпечення зв'язків з випускниками університету, відповідними кафедрами інших ВНЗ України.
- 2.1.2. Розробка робочих програм, навчальних планів і модельних програм дисциплін кафедри, що входять до циклу гуманітарної підготовки економістів, підприємців, менеджерів і фахівців інших спеціальностей на основі освітньо-професійних програм підготовки бакалавра, спеціаліста і магістра за вищеназваними напрямками.
- 2.1.3. Фундаментальна мовна підготовка майбутніх фахівців до професійної, економічної, організаційно-управлінської, підприємницької, аналітичної та дослідницької діяльності на підприємствах і в організаціях різних галузей економіки України та зарубіжних країн.
- 2.1.4. Кредитно-модульна організація навчального процесу на високому рівні та читання курсів з нормативних дисциплін «Іноземна мова професійного спілкування», «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», «Ділова іноземна мова».
- 2.1.5. Проведення відповідно до навчальних планів усіх форм навчання (денної, вечірньої, заочної): навчальних занять (лекційних, практичних, лабораторних), консультацій, ІРС, СРС, екзаменів та заліків, керівництво підготовкою контрольних і модульних робіт.

- 2.1.6. Безперервне вдосконалення якості викладання, розробка активних методів і форм навчання; впровадження передових освітніх і педагогічних технологій кредитно-модульного навчання з метою розвитку творчих здібностей студентів; підвищення якості мовної підготовки майбутніх фахівців.
- 2.1.7. Комплексне методичне забезпечення навчальних дисциплін кафедри: підготовка підручників, навчальних посібників, розробка навчально-методичних матеріалів з проведення усіх видів навчальних занять з використанням найбільш досконалих методів, ефективне використання сучасної навчальної техніки та лабораторного обладнання, нових освітніх і педагогічних технологій кредитно-модульної системи організації навчального процесу, створення електронної інформаційно-довідкової літератури для дистанційного навчання та розробка нового навчально-методичного забезпечення самостійної роботи студентів.
- 2.1.8. Постійний контроль за якістю навчання студентів по дисциплінах кафедри, аналіз результатів вхідного, проміжного, кінцевого та остаточного контролю знань, організація і контролювання самостійної роботи студентів.
- 2.1.9. Підбір, підготовка і підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів; організація і контроль навчання аспірантів, здобувачів наукового ступеня, стажистів; вивчення, узагальнення і розповсюдження досвіду роботи кращих викладачів; допомога початкуючим викладачам в оволодінні педагогічною майстерністю, перспективними освітніми та педагогічними технологіями навчання та кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Розгляд дисертацій, представлених до захисту членами кафедри або (за дорученням Вченої ради) іншими здобувачами, редагування авторефератів дисертацій (за дорученням ректора).
- 2.1.10. Розширення розвитку співробітництва з іншими кафедрами ВНЗ України і зарубіжних країн з мовної підготовки бакалаврів і магістрів.
- 2.2. Участь у науково-дослідній роботі університету:
  - 2.2.1. проведення наукових досліджень з найважливіших теоретичних соціально-економічних і науково-технічних проблем за профілем кафедри, проблем педагогіки вищої школи;
  - 2.2.2. обговорення закінчених науково-дослідних робіт, рекомендування їх до друку; участь у впровадженні в практику; організація науково-дослідної роботи студентів, залучення їх до наукової роботи кафедри, олімпіад, міжнародних конкурсів з іноземної мови.
- 2.3. Співробітництво з однопрофільними кафедрами інших вузів України та зарубіжних вузів у навчальній, навчально-методичній, науково-дослідній роботі, а також із зарубіжними науково-дослідними установами за профілем кафедри.

3. Функції кафедри

- 3.1. Організація мовної підготовки майбутніх бакалаврів, спеціалістів і магістрів, розширення зв'язків з випускниками; здійснення заходів щодо поліпшення якості мовної підготовки студентів.
- 3.2. Координація роботи з професійної направленості викладання всіх дисциплін кафедри.
- 3.3. Участь у професійній орієнтації абітурієнтів.
- 3.4. Організація роботи екзаменаційної предметної комісії, участь у підборі екзаменаторів, членів предметної екзаменаційної комісії для вступних випробувань, перевірка екзаменаційних робіт, екзаменаційних матеріалів.
- 3.5. Проведення згідно з чинними програмами та планами всіх видів навчальної роботи з дисциплін, закріплених за кафедрою.
- 3.6. Розробка і систематичне оновлення на основі вимог вищої школи України нових освітньо-навчальних і модульних програм, робочих навчальних планів, навчально-методичних комплексів з дисциплін, що закріплені за кафедрою.
- 3.7. Забезпечення на основі використання передових освітніх та педагогічних технологій, запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу з дисциплін кафедри.
- 3.8. Розробка методичного забезпечення самостійної роботи студентів та контролю за нею, перехід до модульно-рейтингової системи навчання та оцінки знань, дистанційного навчання студентів заочного факультету, аналіз результатів навчання та підсумкового модульного контролю знань.
- 3.9. Наукова діяльність з актуальних напрямів НДР кафедри.
- 3.10. Обговорення результатів наукових досліджень, підготовка навчальних посібників, наукових і методичних розробок.

4. Структура і управління

4.1. Кафедра іноземних мов становить єдиний науково-педагогічний колектив, до складу якого входять завідувач кафедри, професори, доценти, старші викладачі, викладачі, навчально-допоміжні працівники (завідувач навчально-методичною лабораторією, старший лаборант, лаборант).

4.2. Структура, кількісний і якісний склад кафедри визначаються Статутом університету, характером її спеціалізації, кількістю і змістом дисциплін, що викладаються, обсягом навчального навантаження, складністю і обсягом науково-дослідної роботи, іншими чинниками.

4.3. Кафедра може мати у своєму складі навчальні лабораторії та аудиторії, комп'ютерні класи.

4.4. У складі кафедри, яка забезпечує навчальний процес з трьох дисциплін, утворюються секції з англійської, німецької та французької мови. Секція об'єднує викладачів однієї дисципліни для

спільного розв'язання методичних і організаційних питань забезпечення навчального процесу та СРС новою навчально-методичною літературою.

4.5. Структура, штати та плани кафедри затверджуються ректором університету на кожний навчальний рік. Індивідуальні плани роботи викладачів затверджуються завідувачем кафедри.

4.6. Кафедра здійснює свою діяльність на основних принципах освіти, визначених у Законі «Про вищу освіту»:

- 4.6.1. Доступність для кожного громадянина всіх форм і типів освітніх послуг;
- 4.6.2. Рівність умов кожної людини для повної реалізації її здібностей, таланту, всебічного розвитку;
- 4.6.3. Гуманізм, демократизм, пріоритетність загальнолюдських цінностей;
- 4.6.4. Органічний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, традиціями;
- 4.6.5. Науковий, світський характер освіти;
- 4.6.6. Зв'язок з освітою інших країн;
- 4.6.7. Гнучкість і прогностичність системи освіти;
- 4.6.8. Єдність і наступність системи освіти.

4.7. Робота кафедри здійснюється за перспективними і поточними річними планами з усіх видів діяльності.

4.8. Обговорення питань, що стосуються діяльності кафедри, проводяться на засіданнях кафедри не рідше одного разу на місяць під головуванням завідувача.

4.9. На кафедрі можуть створюватися робочі наради, науково-методичні семінари і секції. При кафедрі може бути створений факультатив з вивчення німецької мови. Засідання кафедри можуть проводитися із залученням співробітників відділу міжнародних зв'язків, інших кафедр тощо.

5. Організація навчального процесу на кафедрі

5.1. Організація навчально-виховного процесу та мова навчання в університеті базується на положеннях Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про мови», постанов Кабінету Міністрів України, наказів Міністерства освіти і науки України та інших нормативно-правових актів, законодавства України з питань вищої освіти.

5.2. Навчальний процес здійснюється кафедрою іноземних мов університету за всіма спеціальностями та спеціалізаціями. Кафедра іноземних мов здійснює підготовку фахівців за спеціальностями щодо вивчення іноземної мови професійного спрямування та ділової іноземної мови.

5.3. Основним нормативним документом, що визначає організацію навчального процесу в конкретному напрямку освітньої та кваліфікаційної підготовки є навчальний план.

5.4. Навчальний план затверджується Вченою Радою та ректором університету і погоджується з науково-методичною комісією з напрямків підготовки фахівців.

5.5. Структурні складові робочої навчальної програми дисципліни:

- 5.5.1. Мета і завдання курсу;
- 5.5.2. Предмет курсу;
- 5.5.3. Тематичний план;
- 5.5.4. Зміст дисципліни;
- 5.5.5. Засоби для проведення поточного, проміжного та підсумкового контролю рейтингової оцінки знань студентів;
- 5.5.6. Перелік рекомендованої навчально-методичної літератури.

5.6. На кафедрі іноземних мов має бути така документація:

- 5.6.1. Положення про кафедру;
- 5.6.2. Історія та концепція розвитку кафедри;
- 5.6.3. План роботи кафедри;
- 5.6.4. Плани робіт: секційної, навчально-методичної, наукової, організаційної, виховної та інших видів роботи кафедри;
- 5.6.5. Діюча навчально-методична та інша документація по дисциплінах кафедри;
- 5.6.6. Копії наказів ректора університету, розпорядження;
- 5.6.7. Річний звіт кафедри;
- 5.6.8. План роботи навчально-методичної лабораторії;
- 5.6.9. Індивідуальні плани роботи кожного викладача;
- 5.6.10. Протоколи засідань кафедри, витяги з протоколів;
- 5.6.11. Календарні плани практичних занять;
- 5.6.12. Затверджені робочі програми навчальних курсів;
- 5.6.13. Плани видання навчальної та інструктивно-методичної літератури;
- 5.6.14. Журнал обліку відкритих занять та взаємо відвідувань практичних занять, графіки відкритих занять;
- 5.6.15. Річний звіт про науково-дослідну роботу кафедри;
- 5.6.16. Заняття по ЦО та техніці безпеки;
- 5.6.17. Вхідна та вихідна документація;
- 5.6.18. Переписка кафедри;
- 5.6.19. Архівні матеріали;
- 5.6.20. Номенклатура справ кафедри;
- 5.6.21. Посадові інструкції співробітників кафедри.

5.7. Форми організації навчання передбачені Законом України «Про вищу освіту» та Положенням про організацію освітнього процесу в ОНЕУ, затвердженого Вченою радою ОНЕУ від 10.02.2015 р.

5.8. Навчальний процес на кафедрі здійснюється за такими формами:

- 5.8.1. Навчальні заняття;
- 5.8.2. Виконання індивідуальних завдань;
- 5.8.3. Самостійна робота студентів;

5.8.4. Практична підготовка;

5.8.5. Контрольні заходи.

5.9. Основні види навчальних занять:

5.9.1. Лекції;

5.9.2. Практичні, семінарські, лабораторні, індивідуальні заняття;

5.9.3. Консультації;

5.9.4. Інші види занять (за потребою).

6. Права та обов'язки

6.1. Права кафедри реалізуються через права її завідувача.

6.2. Завідувач кафедри має право: підбирати кандидатури на вакантні посади, подавати ректорові пропозиції щодо зарахування, звільнення і переміщення працівників кафедри, їх матеріального і морального заохочення та адміністративного впливу на недостатньо сумлінних співробітників; вимагати від персоналу кафедри та студентів дотримання Правил внутрішнього трудового розпорядку, трудової і виконавчої дисципліни, дбайливого ставлення до матеріальних цінностей, підтримання чистоти і порядку в приміщеннях кафедри, кабінету, університету; розподіляти педагогічне навантаження і функціональні обов'язки між працівниками кафедри і контролювати вчасність і якість їх виконання, контролювати усі форми навчальних занять і наукових досліджень, виконуваних кафедрою; затверджувати календарні плани роботи кафедри, індивідуальні плани роботи викладачів, робочі програми і плани викладання дисциплін, екзаменаційні білети. Індивідуальні плани завідувача кафедри затверджуються деканом факультету або ректором університету згідно з підпорядкованістю кафедри. Подавати ректорові і Вченій раді пропозиції щодо вдосконалення навчально-виховного процесу і наукових досліджень; брати участь у роботі органів управління університетом та інших структурних підрозділів, де обговорюються і розв'язуються питання діяльності кафедри, і вимагати від структурних підрозділів і служб університету здійснення заходів, спрямованих на забезпечення кафедрі сприятливих умов для виконання закріплених за кафедрою, викладачами і співробітниками функцій.

7. Відповідальність

7.1. Відповідальність кафедри реалізується через відповідальність її завідувача:

7.1.1. За підбір, розстановку і підвищення кваліфікації кадрів, стан і якість навчально-виховної, методичної та науково-дослідної роботи;

7.1.2. За стан трудової дисципліни членів кафедри та використання закріплених за кафедрою матеріальних цінностей;

7.1.3. За створення здорових, безпечних умов праці і проведення навчально-виховного процесу на кафедрі.

7.2. Відповідальність працівників кафедри регламентується їхніми посадовими інструкціями.

8. Взаємовідносини, зв'язки з іншими підрозділами

8.1. Взаємовідносини з іншими підрозділами: з ректоратом, Вченою радою, деканатом та Радою факультету:

- 8.1.1. З питань організації і планування навчально-виховного процесу, методичної і науково-дослідної роботи, звітності про стан, підсумки та якість навчально-виховної, методичної та наукової діяльності;
- 8.1.2. З навчальним відділом – з питань педагогічного навантаження професорсько-викладацького складу, затвердження складу екзаменаційних комісій, організації та підсумків стажування викладачів;
- 8.1.3. З бібліотекою та навчально-методичним відділом – з питань забезпечення навчального процесу необхідною навчально-методичною літературою і посібниками;
- 8.1.4. З іншими кафедрами з метою виявлення і реалізації міждисциплінарних зв'язків, обміну досвідом, організації навчально-виховного процесу на базі інтеграції змісту економічної освіти та мовної підготовки студентів, проведення спільних засідань-зустрічей з відомими вченими, конкурсів, олімпіад, «круглих столів», вечорів, Міжнародного дня рідної мови тощо;
- 8.1.5. З планово-фінансовим відділом, ІОЦ, бухгалтерією, відділом кадрів, адміністративно-господарчою частиною – з питань забезпечення навчально-методичного процесу, обладнання кафедри і кабінетів новим устаткуванням, ТЗН, навчальною літературою.

9. Ліквідація і реорганізація кафедри

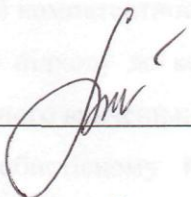
9.1. Кафедра ліквідується за рішенням Вченої ради університету.

9.2. Реорганізація та перейменування кафедри здійснюється рішенням Вченої ради університету за поданням рішення кафедри або ради факультету, якому кафедра підпорядкована.

Прийнято на засіданні

кафедри іноземних мов «2» червня 2016 р.

Завідувач кафедрою

(Керекеша О.В.)

Узгоджено:

Юрисконсульт

(Шерстньова Н.В.)